

PROJEKT: Poznajemy świat różnymi zmysłami -
propozycje zabaw
na tydzień 4 – 8 maja

Mój wzrok

Czy dobrze widzę? - zabawa doskonaląca spostrzegawczość wzrokową.

Rodzik rozkłada na podłodze kilka przedmiotów w szeregu. Dziecko przygląda się ich układowi, a następnie zamyka oczy. W tym czasie rodzic zabiera jeden (albo więcej) przedmiotów, a zadaniem dziecka jest odgadnąć, czego brakuje. Dziecko liczy ile widzi przedmiotów.

„Co by było gdyby, człowiek nie miał oczu?” – zabawa słowna, kreatywna.

Dziecko wymyśla twórcze odpowiedzi na podany problem.

„Ćwiczymy buzię i język” – zabawa z lusterkiem.

Dajemy dziecku małe lusterko. Wykonuje ono polecenia jednocześnie sprawdzając poprawność ich wykonania patrząc w lusterko: miny (smutna, wesoła, przestraszona, zdziwiona), masaż językiem górnej wargi, dolnej, próby dotknięcia językiem do nosa, brody, liczenie ząbków końcem języka.

Mój słuch

„Podziel na sylaby i głoski” – zabawa doskonaląca słuch fonematyczny.

Rodzik podaje wyraz, dziecko dzieli go na sylaby, z jednoczesnym klaskaniem i podaje liczbę sylab. Następnie tworzy nowe wyrazy rozpoczynające się podaną sylabą. Można do tej zabawy wykorzystać piłkę i rzucając do siebie wypowiadać sylaby tworząc wyrazy. Np. rodzic mówi *te-*, dziecko *-le-*, rodzic *-fon* (telefon) lub *-wi-*, dziecko *-zor* (telewizor).

„Jaki to dźwięk?” – zabawa słuchowa.

Dziecko z zasłoniętymi oczami odgaduje dźwięki i nazywają je (szelest papieru, woda z kranu, instrumenty muzyczne).

„Ile dźwięków słyszysz” - zabawa matematyczna

Dzieci odtwarzają słyszana liczbę dźwięków przy pomocy klaskania, tupania, podskoków.

„Dziwny taniec” - poruszanie określoną częścią ciała przy muzyce.

Rodzic zaprasza dziecko do „dziwnego tańca” - tańca na siedząco. Wyjaśnia, iż całe ciało musi być nieruchome. Tańczy jedynie ta część ciała, którą wywoła np. oczy, jeden palec, dwa palce, prawa dłoń itp. Podczas zabawy dziecko „tańczy” według własnego pomysłu.

Zabawa na podstawie wiersza E. M. Skorek „Zapachy” - ćwiczenia w wydłużaniu fazy wydechowej, rozwijanie spostrzegawczości słuchowej.

Rodzic czyta wiersz, gdy dziecko usłyszy słowo „zapach” wykonuje głęboki wdech nosem, a potem wydycha powietrze przez usta. W czasie wdechu usta powinny być zamknięte.

*Stoją sobie na półce
flakoniki pachnące,
pachną mamy perfumy
niczym kwiaty na łące.*

*Zapamiętaj ten zapach,
bo na pewno jest warto.
Wciągnij zapach więc noskiem.
wypuść – buzią otwartą.*

*Zapamiętaj ten zapach,
bo na pewno jest warto.
Wciągnij zapach więc noskiem.
wypuść – buzią otwartą.*

*Kiedy idziesz na spacer,
mijasz jakąś piekarnię,
zapach świeżych bułeczek
wnet twój nosek ogarnie.*

*Kiedy mama jest w kuchni
i gotuje pyszności,
w całym domu od razu
zapach potraw zagości.*

*Zapamiętaj ten zapach,
bo na pewno jest warto.
Wciągnij zapach więc noskiem.
wypuść – buzią otwartą.*

Zmysł dotyku

„Magiczna ciecz” (nienewtonowska) – dostarczanie wrażeń sensorycznych, stymulowanie sprawności manualnych.

Potrzebne będą: mąka ziemniaczana – 2 szklanki, woda - około 1 i 1/4 szklanki, miska, coś do przykrycia powierzchni, na której dziecko będzie się bawić

Wodę wlewamy do miski i porcjami wysypujemy mąkę. Mieszamy tak długo, aż mieszanie stanie się trudne. Właściwa konsystencja cieczy będzie wtedy, gdy pozwoli się ugnieść

w kulkę. Jeśli wody będzie zbyt dużo wówczas mąka nie będzie się "kleić". Można dodać barwnik, pokruszoną kredę, brokat lub zanurzyć na chwilę paski bibuły.

Gdy szybko chwycimy ciecz i zgnieciemy to utworzy się kulka, natomiast gdy zwolnimy nacisk, ciecz spłynie nam z dłoni.

Ciecz nienewtonowska bardzo łatwo zmywa się z wszelkich powierzchni, również dobrze się odkurza po zaschnięciu na podłodze.

Jak wygląda przygotowanie cieczy i zabawa nią można obejrzeć na filmiku:

https://www.youtube.com/watch?v=OmUpYJpRQ8M&feature=emb_title

„Dotknij” - zabawa ruchowa.

Rodzic wydaje dziecku polecenie typu: „Dotknij czegoś miękkiego”. Dziecko odszukuje w pomieszczeniu (pokoju, kuchni, łazience) miękkie przedmioty i dotyka ich. Inne polecenia to np.: „Dotknij czegoś: śliskiego, twardego, zimnego” itp.

„Czego dotykam?” - zabawa badawcza.

Na tacy ułożone są przedmioty odznaczające się różną fakturą, na przykład: gąbka, kamień, muszla, aksamit. Rodzic rozmawia z dzieckiem o wszystkich tych przedmiotach i pozwala mu ich dotknąć. Następnie chowa tacę, opisuje jeden z przedmiotów, a zadaniem dziecka jest odgadnąć, o który przedmiot chodzi. Rodzic mówi na przykład: „Jest to twarde i szorstkie..; i tak po kolei opisuje pozostałe przedmioty.

Zabawa „Zaczarowany worek” – poznajemy świat różnymi zmysłami

Rodzic przygotowuje dwa woreczki lub pudełka z takimi samymi przedmiotami (potrzebne będą np. dwa klocki, dwa jabłka, dwie skarpetki, dwa waciki kosmetyczne, dwie łyżki itp.)

Dziecko nie patrząc wkłada rękę do jednego worka, wybiera jakiś przedmiot, odkłada go za siebie, a w drugim worku szuka tego samego przedmiotu.

Czym różnią się te szklanki?

Rodzic stawia przed dziećmi dwie takie same szklanki z jednakowym poziomem wody (woda w jednej szklance jest ciepła, a w drugiej zimna). Gdy dziecko stwierdzi, że szklanki niczym się nie różnią, może podejść do stolika sprawdzić przez dotyk, czy szklanki są rzeczywiście takie same.

Podsumowanie: niektóre rzeczy można sprawdzić tylko wtedy, gdy ich dotkniemy. Mówimy wtedy, że sprawdzamy coś za pomocą zmysłu dotyku.

Niektórzy ludzie mają ten zmysł bardzo wyczulony: ludzie niewidzący lub słabo widzący. Za pomocą dotyku i słuchu poznają świat. Ludzie niewidzący nawet do czytania używają

Zmysł węchu

„Poznajemy zapachy” - przykłady zabaw stymulujących zmysł powonienia:

- ✓ Kontakt z zapachami domowymi: zapach łazienkowy, kuchenny
- ✓ Wąchanie różnych produktów: przypraw, owoców, warzyw, gotowych dań
- ✓ Przesypywanie do różnych pojemników przypraw: ziele angielskie, liść laurowy, suszona mięta, suszona szalwia, herbata
- ✓ Siekanie szczypiorku, natki pietruszki lub asystowanie przy tym
- ✓ Ścieranie na tarce warzyw, owoców, sera lub asystowanie przy tej pracy
- ✓ Przeciskanie czosnku przez praskę
- ✓ Uprawa mini ogródka ze świeżymi ziołami typu: bazylia, tymianek, mięta, melisa, rozmaryn, oregano, majeranek, lawenda
- ✓ Wbijanie goździków w owoce cytrusowe
- ✓ Rysowanie kredkami zapachowymi
- ✓ Układanie listy zapachów według własnych upodobań od ulubionego do najmniej ulubionego
- ✓ Zgadywanie sekwencji trzech zapachów
- ✓ Zgadywanka: „Co jem” z zamkniętymi oczami i nosem, a następnie z otwartym nosem
- ✓ Rozpoznawanie zapachów kosmetyków mamy i taty
- ✓ Wyrabianie ciasta z olejkami zapachowymi lub przyprawami korzennymi

Zmysł smaku

„Jaki to smak?” – zabawy badawcze.

- ✓ Dziecko z zasłoniętymi oczami degustuje próbki różnych produktów spożywczych, określając rodzaje smaku: - gorzki, - słony, - kwaśny, - słodki. Propozycja produktów do degustacji: papryka, ciastko, banan, cytryna, arbuź, miód, ogórek kiszony, słone paluszki, rzodkiewka, cebula.
- ✓ Rodzic przygotowuje w obecności dziecka tajemnicze mikstury. Ma trzy kubeczki z wodą. Do jednego wsypuje cukier, do drugiego sól, a do trzeciego dodaje sok

z cytryny (kubeczki oznacza pod spodem pierwszymi literami nazw produktów zmieszanych z wodą). Dzieci przed zabawą określają, jaki smak będzie miała mikstura w każdym kubeczku. Rodzic szybko przestawia kubeczki, żeby dziecko nie wiedziało, w którym co się znajduje. Następnie dziecko próbuje płynów i rozpoznaje smaki. Na koniec dziecko określa, za pomocą jakiego zmysłu rozpoznały zawartość kubeczków.

„Liczenie ze smakiem”

Kto powiedział, że do nauki liczenia nie można włączyć zmysłu smaku? Na podwieczorek przygotujmy kilka miseczek z różnymi smakołykami: rodzynkami, pestkami dyni, kawałkami owoców. Dziecko rzuca kostką lub losuje karteczkę z cyframi lub narysowanymi kropkami. Odczytuje liczbę i wybiera odpowiednią ilość wybranego smakołyku (do jogurtu, na talerzyk albo prosto do buzi).

Jest to motywacja do szybkiego zrozumienia, która cyfra oznacza mniej, a która więcej.

„Jak dbamy o nasze zmysły?”

Rodzic zadaje pytania, a dziecko odpowiada przez podniesienie kartki z napisem „tak” lub „nie” albo mówiąc „tak” lub „nie” – uzasadnia swój wybór.

- Czy powinniśmy oglądać książki, gdy stół jest dobrze oświetlony?
- Czy możemy głośno krzyknąć koledze do ucha?
- Czy powinniśmy brudnymi rękami przecierać oczy?
- Czy powinniśmy zakładać okulary przeciwsłoneczne, kiedy słońce świeci nam w oczy?
- Czy można słuchać bardzo głośnej muzyki?
- Czy można jeść i pić bardzo gorące potrawy i napoje?
- Czy można wkładać do nosa drobne przedmioty?

Opracowały: Anna Ziarnik, Aneta Nowak